

สถานการณ์โรคติดต่อทางเดินหายใจเฉียบพลันในสาธารณรัฐประชาชนจีน**ช่วงเดือนธันวาคม 2567 ถึงมกราคม 2568****Situation of acute respiratory infections in China, December 2024 to January 2025**

เรียบเรียงโดย เสาวพัตร์ ฮิ้นจ้อย

สำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Compiled by Saowapak Hinjoy

Office of the Honorable Commission, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

✉ soawapak@gmail.com**สรุปสาระสำคัญ**

- ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนธันวาคม 2567 ถึงวันที่ 8 มกราคม 2568 มีรายงานข่าวเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนโรคและภัยสุขภาพในสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 11 เหตุการณ์ จากโรคไข้หวัดใหญ่ โคโรนา 19 และฮิวแมนเมเตนิวโมไวรัส (Human Metapneumovirus)
- รูปแบบการเกิดโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันในช่วง 2 ปีที่ผ่านมายังมีลักษณะคล้ายเดิม แต่ในปี พ.ศ. 2567 มีการแพร่กระจายของเชื้อก่อโรคที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลจากการเฝ้าระวังเชื้อที่มีความครอบคลุมทั้งชนิดของเชื้อก่อโรคและในหลายพื้นที่มากขึ้น
- ทางการเงิน ยืนยันว่าระบบสาธารณสุขของสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ได้รับการระงับ และอัตราการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลต่ำกว่าปีก่อน

ความเป็นมา

ในช่วง 2 อาทิตย์ก่อนปีใหม่ถึงสัปดาห์หลังปีใหม่ สื่อหลายสำนักข่าวทั้งจากไทยและต่างประเทศพาดหัวข่าวเรื่องไวรัส hMPV หรือ ฮิวแมนเมเตนิวโมไวรัส (Human Metapneumovirus) พบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสฮิวแมนเมเตนิวโมจำนวนมากในสาธารณรัฐประชาชนจีน และจากข้อมูลข่าวที่ปรากฏใน HealthMap ซึ่งเป็นเว็บไซต์รวบรวมสถานการณ์สุขภาพที่น่าสนใจจากแหล่งข่าวทั่วโลกในหลายภาษา พบว่า ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนธันวาคม 2567 ถึงวันที่ 8 มกราคม 2568 มีรายงานข่าวเกี่ยวกับระบบแจ้งเตือนโรคและภัยสุขภาพในประเทศจีน จำนวน 11 เหตุการณ์ อาทิ ฮองกงมีรายงานผู้เสียชีวิตจากไข้หวัดใหญ่และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของ

รายงานผู้ป่วยโควิด 19 โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ ทางการเงินมีการติดตามอย่างใกล้ชิดจากรายงานผู้ป่วย hMPV ที่สูงขึ้น รัฐมนตรีสาธารณสุขของจีนสั่งการให้ศูนย์ป้องกันควบคุมโรคติดต่อของจีนติดตามสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล และการระบาดของ hMPV ทางการเงินแจ้งเตือนภัยสุขภาพจากการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยระบบทางเดินหายใจ ด้วยสถานการณ์การเดินทางระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นโดยมีการคาดการณ์ว่านักท่องเที่ยวจากจีนได้เดินทางเข้าประเทศไทยประมาณ 15,000-20,000 คน ต่อวัน สามารถเป็นหนึ่งในปัจจัยต่อการระบาดของโรคติดต่อข้ามประเทศ จึงควรมีการทบทวนสถานการณ์โรคติดต่อทางเดินหายใจเฉียบพลันในประเทศจีนเพื่อเตรียมรับมือต่อการระบาดที่อาจเกิดขึ้นได้

แนวโน้มการระบาดของโรค

สถานการณ์โรคติดต่อทางเดินหายใจเฉียบพลันในประเทศจีนย้อนหลัง 2 ปีมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร?

ปี พ.ศ. 2566

- ช่วงกลางเดือนตุลาคม พบการรายงานโรคระบบทางเดินหายใจในเด็กทางภาคเหนือเพิ่มขึ้น เชื้อก่อโรคสำคัญ ได้แก่ *Mycoplasma pneumoniae* พบว่าเป็นสาเหตุหลักของโรคปอดบวมในเด็ก และ Respiratory Syncytial Virus (RSV)
- การระบาดของไข้หวัดใหญ่มี 2 ช่วง โดยการระบาดช่วงแรกเกิดขึ้นปลายเดือนมีนาคม 2566 ส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อไวรัส A (H1N1) pdm09 หลังจากที่มีการระบาดเริ่มต้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 การระบาดช่วงที่สองเริ่มต้นในเดือนตุลาคมจากเชื้อไวรัส A (H3N2) ต่อมาในเดือนธันวาคมมีการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ B/Victoria เพิ่มขึ้น โดยการระบาดช่วงแรกเริ่มต้นในพื้นที่ทางภาคเหนือและแพร่กระจายไปยังภาคใต้ แต่การระบาดช่วงที่สองเริ่มต้นในพื้นที่ทางภาคใต้แล้วแพร่กระจายไปยังภาคเหนือ
- ยังคงพบการแพร่ระบาดของเชื้อ SARS-CoV-2 ร่วมกับเชื้ออื่น ๆ เป็นผลให้มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น และพบการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยเร็วกว่าฤดูกาลก่อนหน้านี้
- ไม่มีรายงานถึงการที่ระบบสาธารณสุขรับภาระเกินขีดความสามารถ และหน่วยงานสาธารณสุขของจีนได้ดำเนินการเฝ้าระวังโรคทางเดินหายใจที่เข้มแข็ง รวมถึงการตรวจเชื้อไวรัสและแบคทีเรียหลายชนิดมากขึ้นในผู้ป่วยนอกและใน โดยเน้นมาตรการป้องกันสำคัญ ได้แก่ การฉีดวัคซีนป้องกันโรค (ไข้หวัดใหญ่และ COVID-19) การสวมหน้ากาก การจัดให้สถานที่มีการระบายอากาศที่ดี และการล้างมืออย่างสม่ำเสมอ

ปี พ.ศ. 2567

- ข้อมูลทางระบาดวิทยาที่สำคัญจากศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งชาติจีนในสัปดาห์ที่ 51 ปี พ.ศ. 2567 ในกลุ่มผู้ป่วยโรคคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ในผู้ป่วยนอกและแผนกฉุกเฉิน เชื้อโรคหลักที่ตรวจพบ ได้แก่ เชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ 23.1% (เพิ่มขึ้น 6.3% จากสัปดาห์ก่อน) Rhinovirus 6.2% (ลดลงเล็กน้อย) เชื้อ hMPV 6.1% (เพิ่มขึ้นเล็กน้อย)
- กลุ่มผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARI) เชื้อโรคหลักที่ตรวจพบ ได้แก่ ไวรัสไข้หวัดใหญ่ 12.1% เชื้อ *Mycoplasma pneumoniae* 7.6% และ Rhinovirus 6.8%
- การติดเชื้อไข้หวัดใหญ่เพิ่มสูงสุดในช่วงสัปดาห์ที่ 40 ซึ่งสอดคล้องกับฤดูไข้หวัดใหญ่ปกติ โดยพบแนวโน้มการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ (โดยเฉพาะ Influenza A/H1N1) สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทั่วประเทศจีนเนื่องจากเข้าสู่ช่วงระบาดตามฤดูกาล
- ทางภาคเหนือของประเทศไทยมีรายงานเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่อย่างชัดเจนโดยเฉพาะในเขตเมือง แต่รายงานผู้ป่วย *Mycoplasma pneumoniae* มีแนวโน้มลดลง
- ทางภาคใต้ของประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่มาก่อนช่วงนี้ แต่มีรายงานผู้ป่วย *M. pneumoniae* อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเด็กวัยเรียนอายุ 5-14 ปี
- เชื้อ hMPV และ RSV มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี
- เชื้อโรคอื่น ๆ เช่น Adenovirus, Common coronavirus และ SARS-CoV-2 ยังคงอยู่ในแนวโน้มระดับการระบาดต่ำ
- ทางการเงิน ยืนยันว่าระบบสาธารณสุขของสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ได้รับภาระหนัก และอัตราการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลต่ำกว่าปีก่อน
- มาตรการคำแนะนำด้านสุขภาพยังคงคล้ายเดิม ได้แก่ การฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ COVID-19 และเชื้อโรคอื่น ๆ การปฏิบัติตามสุขอนามัย เช่น การสวมหน้ากาก การล้างมือ และหลีกเลี่ยงสถานที่แออัด

การสื่อสารความเสี่ยงต่อสาธารณะ

รูปแบบการเกิดโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันในประเทศจีน ช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ยังมีลักษณะคล้ายเดิม แต่ในปี พ.ศ. 2567 มีการแพร่กระจายของเชื้อก่อโรคที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลจากการเฝ้าระวังเชื้อที่มีความครอบคลุมทั้งชนิดของเชื้อก่อโรคและในหลายพื้นที่มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเรื่องแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคใน

ประเทศไทย

1. เน้นความต่อเนื่องและเสริมสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังเชื้อโรคทางเดินหายใจทางห้องปฏิบัติการและประเมินผลระบบเฝ้าระวังเป็นระยะโดยประสานงานร่วมกันระหว่างกรมควบคุมโรค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และโรงพยาบาลที่อยู่ในระบบเฝ้าระวังพื้นที่พิเศษ (Sentinel surveillance)

2. พิจารณาแนวทางการพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคแบบบูรณาการที่ครอบคลุมเชื้อโรคหลายชนิดเพื่อเฝ้าระวังการระบาดร่วมของไข้หวัดใหญ่และเชื้อโรคอื่น ๆ

3. สนับสนุนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคทางเดินหายใจที่สำคัญโดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง และรณรงค์ให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคได้อย่างเหมาะสม

Reference

1. HealthMap. Respiratory alert. 2025 [cited 2025 Jan 8]. Available from: <https://www.healthmap.org/en/>
2. Bangkokpost. Chinese tourist flows to Thailand likely to stay flat. 2024 [cited 2025 Jan 8]. Available from: <https://www.bangkokpost.com/business/general/2920952/chinese-tourist-flows-to-thailand-likely-to-stay-flat>.
3. Yiran Xie, Shuxia Lin, Xiaoxu Zeng, Jing Tang, Yanhui Cheng, Weijuan Huang, Jiandong Li, Dayan Wang. Two Peaks of Seasonal Influenza Epidemics — China, 2023[J]. China CDC Weekly. 2024;6(36):905–10. doi: 10.46234/ccdcw2024.069
4. World Health Organization. Upsurge of respiratory illnesses among children-Northern China. 2023 [cited 2025 Jan 8]. Available from: <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2023-DON494>
5. Chinese Center for Disease Control and Prevention. National sentinel surveillance of acute respiratory infectious diseases. 2024 [cited 2025 Jan 8]. Available from: <https://weekly.chinacdc.cn/en/zcustom/volume/1/2024>
6. ASEAN Biodiaspora virtual center. Situation of increasing influenza cases in China. 2025 [cited 2025 Jan 8]. Available from: <https://asean.org/our-communities/asean-socio-cultural-community/health/>